

שנים אוחזין פרק ראשון בבא מציעא

ד.

עין משפט
נר מצוה

יד א מיי פ"ב מהל' טוען
ועתה הל' יב טועש
ח"מ סתין 35 ס"ד ועי'
בב"י:
בז ב מיי 55 פ"א הל' ג
ו"פ"ג הל' טו סתנ
עשין 45 טועש ח"מ ס"י
פ סתף 4 ו"פ"ג עה סתף
1 ו"ב אלפס כלן ו"פ"ג
דשנעט 77 ד"ש:

מוסף רש"י

הכופר במלוה. ולא
נשבע וכו' ע"ס כשר
לעדות. דמלוה להאשה
ימנה ואינה עכשי צדו
ורוצה לרמוזו עד שתיש
צדו (ב"ק ק"ה) ולא אמרן
שתיש אמתות הוא, אלא
אמתותי קמטמתי ליה
משום דמלוה להאשה ימנה
ואין עכשו צדו לפיטו
(שבועות ט"ז). בפקדון
פסול לעדות. ואשתו
אל סבע, דמשמע דכפר
לאשתו ליה אמתותא
(ט"ז) ומקמינן לה (לקמן
ה') כגון דאמרי דכפר
דכתיב: שמתא דכפר
ליה נקיש צדיה ומפסיל
ל"ג"ג דלא אשתעי דאי
באשתו מה לי מלוה מה
לי פקדון (ב"ק ק"ה).

רבינו הגנאל (המשך)
ועשתם לו כאשר דמם וגו'
וכתובתו [ברישית] מעידים
אנו באיש פלי שהוא בן
גרושה וכו' ולעולם אין
תורת הומה אלא בשנים
ועד שיומנו שיהיה. בוא
וראה כיון דאמר רב [שם
ג ע"ג] עד ודמם משלם
לפי חלקו קמיש' עליה
והתניא אין משלמין ממון
עד שיומנו שניהן ותרצינא
להא רב באומר הערנו
הדומנו בבית דינו של
פלי' ותחייבונו ממון כי
האי גרונה משלם אבל
בשיתום עד אחד אין שם
תשלומין. ותנן גמי' ור'
משעון אומר מה שנים אין
הגרן עד שיומנו שניהן
ח"ק שלשה עד שיומנו
שלשתן. ופרקי' דלמא רבי
חייא תורת הומה לא פריך
לכומר או לו פירכא.
פ"י ר' חייא תורת הומה
חייא אמר לך רבי
חייא לא נדחת תורת
הומה מיני' אחד מפני כח
של עד אחד אלא מפני
שעד אחד אינו בא אלא
לשבוועה וכשיתום אינו
יכול להשבעתי השבוועה
שומם לעשות לאחיו
וכיוצא בו נדחת תורת
הומה בשני עדים שהעידו
על כהן שהוא בן גרושה
וכו'. ואיתין [ל] לאוקמה
לדר' חייא כמתניתין ולא
דמא דהא מתני' כי הכי
דאן סתדי' להאי דכל מה
דתיפס בהאי טלית דירידיה
היא הא [מין] אגן סתדי'
אידך. (א) ותוב מתני'
בבאי ומהסדי' (שהרי)
[הדרין] יהוה דליה עליה
נשבע ותופס. לאפוקי דר'
חייא דעל מה שכופר הוא
נשבע. אלא אי איתמר
התנא שנתא על אידך דר'
חייא דאמר מנה לי בידך
והלה אומר אין לך בידי
אלא ו' והילך חייב מאי
טעמא דא"צ' דאמר ליה
נדחתו וכו'. והפירא. אחרת
דבאמרן למעלה. עד אחד
אלא אפשר להשביע הנדו
השבוועה נדחת תורת
הומה מפעלי שאין אתה יכול לקיים
(א) ע"י ב"מ אן שמעיק דכרי רבנו כו' באריכות יתכ. (ב) נראה דל"ל ואתין למי' להא לאוקמה לעיל דכרי חייא כמתני' דלא דמא וכו'. (ג) מוכרי רבנו אלו נראה מוכח דה"ל ו' אחרת כגונית דלדי דמי דמי למנתי' נמי כו' דהמס' נמלי' מסדי' סדי' הוא נשבע וכו'.

עך אחד יוכיח שישנו בהכחשה ובהזמה. ספיר גרס הכא ובהזמה
כיון שע"י הומה דבורו צטל ואין להקשות מה לפיו שכן אינו
משלם בהזמה תאמר צעדים שמשלמין בהזמה וכו' יוכל לומר עד
אחד יוכיח (ט) שמשלם כי מה שהעד אינו משלם כשהוא מוחס אינו חומר
אלא לפי שצדעותו אינו מחייבו ממון
לכן הואיל ודיבורו צטל ככל חשבי יתנו
בהזמה וצדעותו על מה הזד פרכינן
ליה משום דעל מה הזד פרכינן פירכא
כל דהו ורבי חייא אפי' על מה הזד
לא פריך ליה משום דמה שאינו משלם
העד כשמוס זהו גריעותו לפי שלא
היה כח צדעותו לחייב ממון:

הצד השוה [שבתה] שש"י מענה
כו'. ו"ת *כופר אחד שש"י יוכיח
שע"י טענה וכפירה פטור ויש לומר
דזהלך השוה שבהן יש טענה
חשובה דכשמודה מקלפת או עד
מכחישו נראה דמשקר ולכן
יש שצועה:

ותנא תונא אידך דר' חייא. אן
סהדי דמאי דתפיס להאי כו'
פרש"י כיון דהו כהעלאת עדים
משמע מדרכי חייא קמיימא וקשה
כיון דלא מצי לאוכוחי הך כרייתא
דהילך אלא מכח קמיימא לימא ותנא
תונא אקמיימא לך י"ל דאן סהדי
לאו דוקא דמאי דתפיס מחשיבין ליה
שמתא טפי מהעדלת עדים ותשיב
כאלו מודה ליה דלדיה הוא אן אן קשה
דמ"מ איכא למיפריך דמתני' כי הכי
דהאי מודה להאי האני נמי מודה להאי
ואפ"ה קמשתבעי כדפריך אקמיימא
ומאי תיקן וי"ל דהשתא נמי מוכח
מכח טעמא דצדעותו אזי הילך פטור
לא הו מתקני רצון שצועה ליתא
דכוותה צאורייתא אצל רבני חייא
קמיימא כי נמי צדעלאת עדים פטור
מתקני רצון שצועה צמתני' דחשיב
הודאה צמאי דתפיס חזריה ודוק
לפ"ז הא דלא קאמר ותנא תונא
אקמיימא משום דמאי דתפיס חשיב
כהודאה וכו' לא היתה פירכמו למעלה
אלא מטעם כי היכי דאן סהדי
להאי כו' ורב ששת אמר הילך
פשוט. נראה שהלכה כרב ששת דרב'
השולל (לקמן דף ק) גבי עבד קטן
פריך ועוד הילך הוא אן דכפר חפץ
משמע דהילך חייב ונ"ש מוס' צ"ב כסח:
ד"ה הלכתא:

ו"ש"מ דהילך פשוט. ו"ת יהא
נאמן בשלש דמינו דעבי
אמר שמים וי"ל כיון דהילך פטור
אם יאמר שמים וי"ל כופר הכל
ואין אדם מעי' ולר"ע לא הו עזות
דמסייע ליה שטרך:
לעולם

הילך כיון דעדיין לא נתן מורה מקצת הטענה הוא ותנא שנים אוחזין בטלית וקתני ישבע ותיא אן סהדי
דבמאי דתפיס הילך הוא וקתני ישבע ש"מ דאפי' אמר ליה הילך מורה מקצת הטענה הוא ותיא. ורב ששת
אמר הילך פטור דכיון דאמר ליה הילך כמאן דפרע להו דמי ובשאר הא לא מודה ליה ולא מידי הלכך לאו

תאמר. שצועה לעדים שאינו נשבע על מה שהעידו אלא על מה
שלא העידו ועל כפירתו הוא נשבע ולא אהעדלתו ומנין לך להחמיר
כל כך: מנגולל שצועה דעד אחד. אם נחמידי לו שצועה ע"י עד אחד
כדלמרינן והיתה עליו טענה אחרת שלא היתה מוטלת עליו שצועה
מנגלילין אותה עם שצועה זאת ונשבע
על שניהן דלגולל שצועה דאורייתא
היא דילפינן לה בקדושין (דף פ"ז):
מואמרה האשה אמן אמן? הרי של
מה שלא העיד העד הוא משצועה:
שכן שצועה גוררם שצועה. עד לא
חייבו שצועה אלא על מה שהעיד
והשצועה גוררת שצועה. תאמר
צעדים הללו שהתמשים שהעידוהו הם
מחייבין אותו לשלם ואין כן שצועה
לגרור על ידה שצועה על השאר:
פיו יוכיח. מודה מקלפת הטענה של
מה שכופר ופיו לא הודה הוא נשבע:
טענה וכפירה. זה טוען זה כופר
הן באין לדין: לא הוחזק כפרן.
על מה שכפר אינו מוחזק כפרן שמת'
לא כיחש שהעד אינו באמן להכחישו
ולחזיקו כפרן: תאמר צעדים.
שמתאר שכפר הכל והם העידו על
התמשים הוחזק כפרן ולא תאמר
לדלו משום הודאה מסייע
ליה ממני' דודאי ממני'
אין זה הודאה כלל אלא
דרכ שמת דפטור כתיב
ס"ל דמומטין צדו כפר ממון
נקיש להו כאלו כפר צדו
והא ממני' דצדיק ומומטין
לחלוק ליתו כאלו כפר
יתבעני מיד. אצל הכופר בפקדון אפי'
על מקלפת וצאו עדים והעידוהו פסול
לשדעות דמאי הוה ליה גבי פקדון
לאשתמוטי נפשיה ושמת תאמר אצל
ממנו ואשתמטי ליה עד דמשכח ליה
לקמן בפירקין (דף ט"ז) מוקמינן דלאמו
סהדי ואמרי הויא שמתא צדיה נקיש
ליה: צטורם הומה. לשלם קנס
דכאשר ומס' דעד אחד שחוס פטורי'
ופיו גבי הודאה כל שכן דלא שייכא
הומה כלל: תאמר צעדים. אם הומנו
צמתים שהעידו משלמין ממון: פורס
הומה לא פריך. אינה חשובה לו
פירכא דכיון דעד אחד ישנו בהזמה
ליצטל עדותו *צדעות שני עדים אם
הוה לן למימר צעדים משום דישנן
בהזמה לא יחייבוהו שצועה הוה לן
למימר נמי צעד אחד לא יחייבוהו
שצועה דהא ישנו בהזמה ליצטל
עדותו ואי משום דאין משלם קנס און
צו יפיו מה לאהמין עדותו: אלא
דקאמר ותנא פשוט. אלא אם יש לך
להשיב דקאמר ותנא תונא והביא
רביה לרבנו ממנשמתני' מי דמי: הסם.

תאמר בעדים שעל מה שכפר הוא נשבע
אלא אמר רב פפא אתי מגולגול שבועה דעד
אחד מה לגולל שבועה דעד אחד שכן
שבועה גוררת שבועה תאמר בעדים דממון
קא מחייבי פיו יוכיח מה לאו שכן אינו
בהכחשה עד אחד יוכיח שישנו בהכחשה
ומחייבו שבועה מה לעד אחד שכן על מה
שמעיד הוא נשבע תאמר בעדים שעל מה
שכפר הוא נשבע פיו יוכיח (ט) וחזר הדין לא
ראי זה כראי זה ולא ראי זה כראי זה הצד
השוה שבהן שעל ידי טענה וכפירה הן באין
ונשבע אף אני אביא עדים שעל ידי טענה
וכפירה הם באין ונשבע מה להצד השוה
שבהן שכן לא הוחזק כפרן תאמר בעדים
שכן הוחזק כפרן ובעדים מי הוחזק כפרן
והאמר רב אידי בר אבין אמר רב חסדא
הכופר במלוה כשר לעדות בפקדון פסול
לעדות אלא פריך הכי מה להצד השוה שבהן
שכן אינן בתורת הומה תאמר בעדים שישנן
בתורת הומה הא לא קשיא רבי חייא תורת
הומה לא פריך אלא דאמר ותנא תונא מי
דמי התם למלוה אית ליה סהדי ללוה לית
ליה סהדי דלא מסיק ליה ולא מידי דאי הו
ליה סהדי ללוה דלא מסיק ליה ולא מידי לא
בעי רבי חייא לאשתבועי הכא כי היכי דאנן
סהדי (ט) בהאי אגן סהדי בהאי ואפילו הכי
משתבעי אלא כי איתמר ותנא תונא אידך
דרבי חייא איתמר דאמר ר' חייא מנה לי
בידך והלה אומר אין לך בידי אלא ג' וזו
והילך חייב מאי טעמא הילך נמי כמורה
מקצת הטענה דמי ותנא תונא שנים אוחזין
בטלית והא הכא כיון דתפיס (א) [אגן סהדי
דמאי דתפיס] הילך הוא וקתני ישבע
ורב ששת אמר הילך פטור מ"ט כיון
דאמר ליה הילך הגי זוזי דקא מודי
בגוייהו כמאן דנקיש להו מלוה דמי באינך
חמושים הא לא מודי הלכך ליכא הודאת
מקצת הטענה ולרב ששת קשיא מתניתין
אמר לך רב ששת מתניתין תקנת
חכמים היא ואידך אין תקנת חכמים היא
ומיהו אי אמרת בשלמא מדאורייתא הילך
חייב מתקני רבנן שבועה כעין דאורייתא אלא
אי אמרת מדאורייתא הילך פטור מתקני רבנן
שבועה דליתא דכוותה בדאורייתא מותיבי
סלעים

הנהגות הגר"א
[א] רש"י ד"ה והילך לא
הואלמסי כו'. י"ב אצל
הר"ן חולק ע"ז וכתב
דהא מלוה להאשה ונכח
דוקא בפקדון הדין ק'
(ועמ"ש רבינו ח"מ ס"י
פ"ז ס"ק י"ז) [ב] תוב'
ד"ה ותנא כו' אן קשה
כו'. י"ב והר"ה מפרש
דלוא משום הודאה מסייע
ליה ממני' דודאי ממני'
אין זה הודאה כלל אלא
דרכ שמת דפטור כתיב
ס"ל דמומטין צדו כפר ממון
נקיש להו כאלו כפר צדו
והא ממני' דצדיק ומומטין
לחלוק ליתו כאלו כפר
יתבעני מיד. אצל הכופר בפקדון אפי'
על מקלפת וצאו עדים והעידוהו פסול
לשדעות דמאי הוה ליה גבי פקדון
לאשתמוטי נפשיה ושמת תאמר אצל
ממנו ואשתמטי ליה עד דמשכח ליה
לקמן בפירקין (דף ט"ז) מוקמינן דלאמו
סהדי ואמרי הויא שמתא צדיה נקיש
ליה: צטורם הומה. לשלם קנס
דכאשר ומס' דעד אחד שחוס פטורי'
ופיו גבי הודאה כל שכן דלא שייכא
הומה כלל: תאמר צעדים. אם הומנו
צמתים שהעידו משלמין ממון: פורס
הומה לא פריך. אינה חשובה לו
פירכא דכיון דעד אחד ישנו בהזמה
ליצטל עדותו *צדעות שני עדים אם
הוה לן למימר צעדים משום דישנן
בהזמה לא יחייבוהו שצועה הוה לן
למימר נמי צעד אחד לא יחייבוהו
שצועה דהא ישנו בהזמה ליצטל
עדותו ואי משום דאין משלם קנס און
צו יפיו מה לאהמין עדותו: אלא
דקאמר ותנא פשוט. אלא אם יש לך
להשיב דקאמר ותנא תונא והביא
רביה לרבנו ממנשמתני' מי דמי: הסם.

הנהגות הגר"א
[א] רש"י ד"ה והילך לא
הואלמסי כו'. י"ב אצל
הר"ן חולק ע"ז וכתב
דהא מלוה להאשה ונכח
דוקא בפקדון הדין ק'
(ועמ"ש רבינו ח"מ ס"י
פ"ז ס"ק י"ז) [ב] תוב'
ד"ה ותנא כו' אן קשה
כו'. י"ב והר"ה מפרש
דלוא משום הודאה מסייע
ליה ממני' דודאי ממני'
אין זה הודאה כלל אלא
דרכ שמת דפטור כתיב
ס"ל דמומטין צדו כפר ממון
נקיש להו כאלו כפר צדו
והא ממני' דצדיק ומומטין
לחלוק ליתו כאלו כפר
יתבעני מיד. אצל הכופר בפקדון אפי'
על מקלפת וצאו עדים והעידוהו פסול
לשדעות דמאי הוה ליה גבי פקדון
לאשתמוטי נפשיה ושמת תאמר אצל
ממנו ואשתמטי ליה עד דמשכח ליה
לקמן בפירקין (דף ט"ז) מוקמינן דלאמו
סהדי ואמרי הויא שמתא צדיה נקיש
ליה: צטורם הומה. לשלם קנס
דכאשר ומס' דעד אחד שחוס פטורי'
ופיו גבי הודאה כל שכן דלא שייכא
הומה כלל: תאמר צעדים. אם הומנו
צמתים שהעידו משלמין ממון: פורס
הומה לא פריך. אינה חשובה לו
פירכא דכיון דעד אחד ישנו בהזמה
ליצטל עדותו *צדעות שני עדים אם
הוה לן למימר צעדים משום דישנן
בהזמה לא יחייבוהו שצועה הוה לן
למימר נמי צעד אחד לא יחייבוהו
שצועה דהא ישנו בהזמה ליצטל
עדותו ואי משום דאין משלם קנס און
צו יפיו מה לאהמין עדותו: אלא
דקאמר ותנא פשוט. אלא אם יש לך
להשיב דקאמר ותנא תונא והביא
רביה לרבנו ממנשמתני' מי דמי: הסם.

הנהגות הגר"א
[א] רש"י ד"ה והילך לא
הואלמסי כו'. י"ב אצל
הר"ן חולק ע"ז וכתב
דהא מלוה להאשה ונכח
דוקא בפקדון הדין ק'
(ועמ"ש רבינו ח"מ ס"י
פ"ז ס"ק י"ז) [ב] תוב'
ד"ה ותנא כו' אן קשה
כו'. י"ב והר"ה מפרש
דלוא משום הודאה מסייע
ליה ממני' דודאי ממני'
אין זה הודאה כלל אלא
דרכ שמת דפטור כתיב
ס"ל דמומטין צדו כפר ממון
נקיש להו כאלו כפר צדו
והא ממני' דצדיק ומומטין
לחלוק ליתו כאלו כפר
יתבעני מיד. אצל הכופר בפקדון אפי'
על מקלפת וצאו עדים והעידוהו פסול
לשדעות דמאי הוה ליה גבי פקדון
לאשתמוטי נפשיה ושמת תאמר אצל
ממנו ואשתמטי ליה עד דמשכח ליה
לקמן בפירקין (דף ט"ז) מוקמינן דלאמו
סהדי ואמרי הויא שמתא צדיה נקיש
ליה: צטורם הומה. לשלם קנס
דכאשר ומס' דעד אחד שחוס פטורי'
ופיו גבי הודאה כל שכן דלא שייכא
הומה כלל: תאמר צעדים. אם הומנו
צמתים שהעידו משלמין ממון: פורס
הומה לא פריך. אינה חשובה לו
פירכא דכיון דעד אחד ישנו בהזמה
ליצטל עדותו *צדעות שני עדים אם
הוה לן למימר צעדים משום דישנן
בהזמה לא יחייבוהו שצועה הוה לן
למימר נמי צעד אחד לא יחייבוהו
שצועה דהא ישנו בהזמה ליצטל
עדותו ואי משום דאין משלם קנס און
צו יפיו מה לאהמין עדותו: אלא
דקאמר ותנא פשוט. אלא אם יש לך
להשיב דקאמר ותנא תונא והביא
רביה לרבנו ממנשמתני' מי דמי: הסם.

הנהגות הגר"א
[א] רש"י ד"ה והילך לא
הואלמסי כו'. י"ב אצל
הר"ן חולק ע"ז וכתב
דהא מלוה להאשה ונכח
דוקא בפקדון הדין ק'
(ועמ"ש רבינו ח"מ ס"י
פ"ז ס"ק י"ז) [ב] תוב'
ד"ה ותנא כו' אן קשה
כו'. י"ב והר"ה מפרש
דלוא משום הודאה מסייע
ליה ממני' דודאי ממני'
אין זה הודאה כלל אלא
דרכ שמת דפטור כתיב
ס"ל דמומטין צדו כפר ממון
נקיש להו כאלו כפר צדו
והא ממני' דצדיק ומומטין
לחלוק ליתו כאלו כפר
יתבעני מיד. אצל הכופר בפקדון אפי'
על מקלפת וצאו עדים והעידוהו פסול
לשדעות דמאי הוה ליה גבי פקדון
לאשתמוטי נפשיה ושמת תאמר אצל
ממנו ואשתמטי ליה עד דמשכח ליה
לקמן בפירקין (דף ט"ז) מוקמינן דלאמו
סהדי ואמרי הויא שמתא צדיה נקיש
ליה: צטורם הומה. לשלם קנס
דכאשר ומס' דעד אחד שחוס פטורי'
ופיו גבי הודאה כל שכן דלא שייכא
הומה כלל: תאמר צעדים. אם הומנו
צמתים שהעידו משלמין ממון: פורס
הומה לא פריך. אינה חשובה לו
פירכא דכיון דעד אחד ישנו בהזמה
ליצטל עדותו *צדעות שני עדים אם
הוה לן למימר צעדים משום דישנן
בהזמה לא יחייבוהו שצועה הוה לן
למימר נמי צעד אחד לא יחייבוהו
שצועה דהא ישנו בהזמה ליצטל
עדותו ואי משום דאין משלם קנס און
צו יפיו מה לאהמין עדותו: אלא
דקאמר ותנא פשוט. אלא אם יש לך
להשיב דקאמר ותנא תונא והביא
רביה לרבנו ממנשמתני' מי דמי: הסם.

הנהגות הגר"א
[א] רש"י ד"ה והילך לא
הואלמסי כו'. י"ב אצל
הר"ן חולק ע"ז וכתב
דהא מלוה להאשה ונכח
דוקא בפקדון הדין ק'
(ועמ"ש רבינו ח"מ ס"י
פ"ז ס"ק י"ז) [ב] תוב'
ד"ה ותנא כו' אן קשה
כו'. י"ב והר"ה מפרש
דלוא משום הודאה מסייע
ליה ממני' דודאי ממני'
אין זה הודאה כלל אלא
דרכ שמת דפטור כתיב
ס"ל דמומטין צדו כפר ממון
נקיש להו כאלו כפר צדו
והא ממני' דצדיק ומומטין
לחלוק ליתו כאלו כפר
יתבעני מיד. אצל הכופר בפקדון אפי'
על מקלפת וצאו עדים והעידוהו פסול
לשדעות דמאי הוה ליה גבי פקדון
לאשתמוטי נפשיה ושמת תאמר אצל
ממנו ואשתמטי ליה עד דמשכח ליה
לקמן בפירקין (דף ט"ז) מוקמינן דלאמו
סהדי ואמרי הויא שמתא צדיה נקיש
ליה: צטורם הומה. לשלם קנס
דכאשר ומס' דעד אחד שחוס פטורי'
ופיו גבי הודאה כל שכן דלא שייכא
הומה כלל: תאמר צעדים. אם הומנו
צמתים שהעידו משלמין ממון: פורס
הומה לא פריך. אינה חשובה לו
פירכא דכיון דעד אחד ישנו בהזמה
ליצטל עדותו *צדעות שני עדים אם
הוה לן למימר צעדים משום דישנן
בהזמה לא יחייבוהו שצועה הוה לן
למימר נמי צעד אחד לא יחייבוהו
שצועה דהא ישנו בהזמה ליצטל
עדותו ואי משום דאין משלם קנס און
צו יפיו מה לאהמין עדותו: אלא
דקאמר ותנא פשוט. אלא אם יש לך
להשיב דקאמר ותנא תונא והביא
רביה לרבנו ממנשמתני' מי דמי: הסם.

הנהגות הגר"א
[א] רש"י ד"ה והילך לא
הואלמסי כו'. י"ב אצל
הר"ן חולק ע"ז וכתב
דהא מלוה להאשה ונכח
דוקא בפקדון הדין ק'
(ועמ"ש רבינו ח"מ ס"י
פ"ז ס"ק י"ז) [ב] תוב'
ד"ה ותנא כו' אן קשה
כו'. י"ב והר"ה מפרש
דלוא משום הודאה מסייע
ליה ממני' דודאי ממני'
אין זה הודאה כלל אלא
דרכ שמת דפטור כתיב
ס"ל דמומטין צדו כפר ממון
נקיש להו כאלו כפר צדו
והא ממני' דצדיק ומומטין
לחלוק ליתו כאלו כפר
יתבעני מיד. אצל הכופר בפקדון אפי'
על מקלפת וצאו עדים והעידוהו פסול
לשדעות דמאי הוה ליה גבי פקדון
לאשתמוטי נפשיה ושמת תאמר אצל
ממנו ואשתמטי ליה עד דמשכח ליה
לקמן בפירקין (דף ט"ז) מוקמינן דלאמו
סהדי ואמרי הויא שמתא צדיה נקיש
ליה: צטורם הומה. לשלם קנס
דכאשר ומס' דעד אחד שחוס פטורי'
ופיו גבי הודאה כל שכן דלא שייכא
הומה כלל: תאמר צעדים. אם הומנו
צמתים שהעידו משלמין ממון: פורס
הומה לא פריך. אינה חשובה לו
פירכא דכיון דעד אחד ישנו בהזמה
ליצטל עדותו *צדעות שני עדים אם
הוה לן למימר צעדים משום דישנן
בהזמה לא יחייבוהו שצועה הוה לן
למימר נמי צעד אחד לא יחייבוהו
שצועה דהא ישנו בהזמה ליצטל
עדותו ואי משום דאין משלם קנס און
צו יפיו מה לאהמין עדותו: אלא
דקאמר ותנא פשוט. אלא אם יש לך
להשיב דקאמר ותנא תונא והביא
רביה לרבנו ממנשמתני' מי דמי: הסם.

(א) ע"י ב"מ אן שמעיק דכרי רבנו כו' באריכות יתכ. (ב) נראה דל"ל ואתין למי' להא לאוקמה לעיל דכרי חייא כמתני' דלא דמא וכו'. (ג) מוכרי רבנו אלו נראה מוכח דה"ל ו' אחרת כגונית דלדי דמי דמי למנתי' נמי כו' דהמס' נמלי' מסדי' סדי' הוא נשבע וכו'.